

Студијски програм/студијски програми: Интегрисане академске студије медицине
Врста и ниво студија: интегрисане академске студије
Назив предмета:
Наставник: Вапа М. Душан, Веселиновић С. Игор, Вуковић М. Раденко, Драшковић О. Драган, Малетин Р. Миљен, Петковић М. Стојан, Пилија И. Владимир, Радосавкић С. Радосав, Стојиљковић Б. Горан
Статус предмета: Судска медицина (М6-СМЕД)
Број ЕСПБ: 4
Услов: Хирургија; Гинекологија и акушерство; Педијатрија
<p>Циљ предмета</p> <p>Основни циљеви едукације из Судске медицине су упознавање студента са елементима заштите физичког и психичког и интегритета сваке личности, у којима се преплићу медицина и право. Неопходно је студента упознати и са правним положајем лекарске праксе, као и о етичкој и законској одговорности лекара. Овладавање вештинама за практичну примену стечених знања у пракси. Развој критичког мишљења и способности за научно-истраживачки рад.</p>
<p>Исход предмета</p> <ul style="list-style-type: none"> – Упознавање студената са облицима природног и насилног оштећења здравља, законском регулативом из те области и начинима решавања проблема. Обавезе и права лекара у случају наступања смрти особа. Законска регулатива лекарске одговорности. – Примена софистицираних технологија у судској медицини и могућности примене у научно-истраживачком раду. – Примена знања у струци: вештина прегледа умрлог и утврђивања узрока и времена смрти; Идентификација особа; Преглед повређених, класификације и квалификације повреде; Издавање медицинске документације – умрлица и лекарских извештаја о повредама; Узимање узорака за криминолошка, гентичка и токсиколошка вештачења; Овладавање основним вештинама вештачења на суду. – Примена анализе и синтезе у успостављању узрочно-последичне повезаности на релацији узрок (повреда или обољење) – секундарна стања – крајња биолошка последица (терминални узрок смрти).
<p>Садржај предмета</p> <p><i>Теоријска настава</i></p> <p>1. Кратак историјат форензичне науке. Појам судске медицине и њени задаци. Однос према другим медицинским гранама и граничним научним дисциплинама; однос медицине и права. 2. Појам оштећења здравља - природног и насилног. Судско-медицински аспекти природне смрти. Класификација телесних повреда према дејствујућој нокси. Однос повреде и личних својстава повређеног - Морбозна повреда и трауматско обољење. 3. Преглед повређених и умрлих, Сцена смрти. Обдукција и ексхумација. 4. Смрт и умирање. Форензична класификација смрти. Мождан смрт - Трансплантација органа и ткива. Медицинска и правна проблематика трансплантације органа и ткива. 5. Танатологија: Лешне особине и промене. Утврђивање времена смрти. 6. Реакција организма на повреду. Виталне, агоналне и посмртне повреде. Емболије. Шок. 7. Механичке повреде. Озледе и ране. Заједничке и посебне особине озледа и рана. Класификација. 8. Физичке повреде. Дејство високе температуре; Дејство ниске температуре - смрзнутост; Повреде електрицитетом - технички и атмосферски; Повреде јонизујућим зрачењем и рентгенским зрацима. 9. Асфиктичне повреде. Општи и локални налаз. Поремећај састава ваздуха. Оптураторне асфиксије. Странгулационе асфиксије. Притисак на грудни кош и трбух. Ситуационе асфиксије. 10. Општа и специјална токсикологија. Дефиниције. Подела отрова: јетки отрови и јетки отрови са ресорптивним дејством. Пестициди. Гасовити отрови; Цијан. Тешки метали; Конвулзивни отрови. Медикаменти; Бојни отрови. Тровање гљивама. 11. Наркоманија - Опијати; Психостимуланси; Халуциногени. 12. Етил алкохол као судско-медицински проблем. 13. Саобраћајни трауматизам. Повређивање пешака. Повређивање бициклисте и моторбициклисте; Судар возила са препреком. Превозење. Несреће у железничком, авио и саобраћају на води. 14. Краниоцеребралне повреде. Биомеханика повреда. Типови прелома крова и базе лобање. Транслационе и ротационе повреде главе; Примарне и секундарне повреде мозга. Повреде можданица. 15. Пад са висине. Краш и бласт повреде. 16. Нутритивне, биолошке и психичке повреде. Изненадна смрт у току и непосредно после психофизичког стреса. 17. Судскомедицинска проблематика кривичних дела против полних слобода и хумане репродукције. Чедоморство - дефиниција, задаци судскомедицинског вештака; Доказивање спорног родитељства. 18. Насиље у породици. 19. Задес, самоубиство, убиство - општи појмови, диференцијација. Карактеристике код појединих повреда - разликовање самоубиства од убиства. "Леш из воде" и "леш из пожара". Самоповређивање. 20. Судскомедицински вештак и вештачење, законске одредбе и судско-медицински принципи вештачења. Поља делатности судскомедицинског вештака. 21. Квалификација телесних повреда. Законске одредбе и судскомедицински критеријуми. Вештачење нематеријалне штете (бол и страх, умањење животне активности). 22. Правни положај лекарске праксе. Медиколегални аспекти медицинске интервенције. 23. Форензичка антропологија и идентификација. Идентификација у масовним несрећама. 24. Медицинска криминалистика: Експертиза трагова биолошког порекла. ДНК анализа.</p> <p><i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i></p> <p>1. Упознавање садржајима Завода за судску медицину. 2. Рад у обдукционој сали – сваки дан. 3. Преглед умрлог. Идентификација. Утврђивање времена и узрока смрти. 4. Описивање лешних особина и промена. 5. Преглед и описивање повреда на лешу. 6. План и циљеви обдукције према конкретном случају. Демонстрација обдукционог материјала са дискусијом. Узимање исечака за хистолошку дијагнозу, телесних сокова за хемијскотоксиколошку анализу, трагова биолошког порекла и материјала за бактериолошку и серолошку дијагностику и генетску (ДНК) идентификацију. Могућности научно-истраживачког рада на морфолошком супстрату. 8. Умрлица - Лекраски извештај о узроку смрти - попуњавање по</p>

правилима СЗО код насилне и природне смрти. **9.** Рад у хемијско-токсиколошкој лабораторији: Упознавање са могућностима и радом гасног, гасномасеног и течног хроматографа и УВ спектрофотометра у токсикологији и идентификацији дрога. **10.** Анализа два оригинална судска списа. Елементи анализе и синтезе. Уочавање релевантних чињеница у налазу, њихова дискусија и формирање форензичног мишљења. **11.** Дијапозитиви (видео-бим) - Приказ лешних особина и промена, механичких повреда, физичких повреда, краниocereбралних повреда, асфиктичних повреда и чедоморства.

Литература

Обавезна

1. Симић М, Будаков Б. Судска медицина. Медицински факултет Нови Сад, 2014.

Допунска

1. Тасић М. и сар. Судска медицина. Змај Нови Сад 2007.

Број часова активне наставе

Остали часови:

Предавања: 30	Вежбе: 45	Други облици наставе:	Студијски истраживачки рад: 1 ¹	
------------------	--------------	-----------------------	---	--

Методe извођења наставе: Предавања. Практични рад: преглед повређених и умрлих. Демонстрација обдукционог налаза са дискусијом. Узимање узорака за анализе. Видеопрезентација. Анализа списа. Писање извештаја. Попуњавање образаца. – лекарског извештаја и умрлице.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	25	писмени испит	15 (или 20 ¹)
практична настава	25	усмени испт	30
колоквијум-и	5 (или =0)	.....	
семинар-и			

¹ Ако студент није радио семинарски рад